

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Praze rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Lojkáskové a soudců Mgr. Vladimíra Soukupa a Mgr. Vladimíra Sommera ve věci

žalobkyně: ČR - Úřad práce - Krajská pobočka v Příbrami, IČO 72496991 sídlem Příbram 1, náměstí T. G. Masaryka 145, 261 01

proti

žalovaným: 1. [jméno žalované A], narozená dne [Datum narození žalované A] bytem [Adresa žalované A]

2. [jméno žalované B], narozený dne [Datum narození žalované B] bytem [Adresa žalované B]

o stanovení výživného matce a otci dítěte, jemuž je vyplácen zaopatřovací příspěvek

o odvolání 2. žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Berouně č.j. 9 C 137/2024 – 51 ze dne 29. října 2024

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku III. mění pouze ve výši přiznané částky, která činí 1 500 Kč, jinak se potvrzuje; o výživném ve výši 3 500 Kč se nerozhoduje.

II. Ve výroku IV. se rozsudek soudu prvního stupně mění pouze tak, že dluh na výživném za období od 22. ledna 2024 do 28. února 2025 činí částku 21 000 Kč, jinak se potvrzuje.

III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Okresní soud v Berouně (dále jen „soud prvního stupně“ nebo „prvostupňový soud“) svým rozsudkem č.j. 9 C 137/2024 – 51 ze dne 29. 10. 2024 rozhodl tak, že výrokem I. uznal 1. žalovanou povinnou přispívat na výživu zletilé [jméno FO], nar. [datum], částkou ve výši 1 000 Kč měsíčně splatnou vždy do každého 15. dne v měsíci předem k rukám Úřadu práce ČR

příslušného podle výplaty zaopatřovacího příspěvku podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, a to počínaje dnem 22. 1. 2024. Výrokem II. rozhodl, že dlužné výživné pro zletilou [jméno FO], za období od 22. 1. 2024 do 29. 10. 2024 ve výši 10 000 Kč je 1. žalovaná povinna zaplatit k rukám Úřadu práce ČR příslušného dle výplaty zaopatřovacího příspěvku podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, a to ve splátkách po 100 Kč měsíčně splatných spolu s běžným výživným pod ztrátou výhod splátek a s možností předčasného splacení. Výrokem III. uložil 2. žalovanému povinnost přispívat na výživu zletilé [jméno FO], nar. [datum], částkou ve výši 5 000 Kč měsíčně splatnou vždy do každého 15. dne v měsíci předem k rukám Úřadu práce ČR příslušného podle výplaty zaopatřovacího příspěvku podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, a to počínaje dnem 22. 1. 2024. Výrokem IV. rozhodl, že dlužné výživné pro zletilou [jméno FO], za období od 22. 1. 2024 do 29. 10. 2024 ve výši 50 000 Kč je 1. žalovaný povinen zaplatit k rukám Úřadu práce ČR příslušného podle výplaty zaopatřovacího příspěvku podle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, a to ve splátkách po 500 Kč měsíčně splatných spolu s běžným výživným pod ztrátou výhod splátek a s možností předčasného splacení. Výrokem V. bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

2. Žalobkyně se svou žalobou, podanou u prvostupňového soudu dne 21. 8. 2024 domáhala, aby žalovaným, kteří jsou rodiči [jméno FO], nar. [datum], bylo stanoveno výživné, a to počínaje dnem 22. 1. 2024 s tím, že od tohoto dne je, dnes již zletilý [jméno FO], poskytován zaopatřovací příspěvek podle ust. § 50b odst. 1 písm. a) věta druhá, bodu 2. zákona č. 359/1999 Sb., o sociálněprávní ochraně dětí (dále jen „zákon“), neboť [jméno FO] nadále studuje a již byla vyřazena z ústavní výchovy. Tvrdila, že rozsudkem Okresního soudu Praha – západ č.j. 25 P 144/2016 – 264 ze dne 26. 8. 2021, který nabyl právní moci dne 21. 9. 2021, byla nad tehdy nezletilou [jméno FO], nařízena ústavní výchova, a to po dobu dvou let a jeho dalším rozsudkem č.j. 25 P 144/2016 – 414 ze dne 30. 10. 2023, který nabyl právní moci dne 28. 1. 2024, byla ústavní výchova nad nezletilou prodloužena do 30. 12. 2023. Žalobkyně se domáhala, aby 1. žalované bylo výživné stanoveno ve výši 500 Kč a 2. žalovanému ve výši 1 500 Kč. Žalovaní se k věci nevyjádřili a k nařízenému ústnímu jednání se bez omluvy nedostavili a prvostupňový soud věc projednal v jejich nepřítomnosti.

3. Soud prvního stupně po provedeném řízení, kdy provedl důkaz listinami tak, jak je podrobně uvedeno v odůvodnění napadeného rozsudku, na které odvolací soud pro stručnost odkazuje, dospěl ke skutkovým závěrům, uvedeným v odst. 3 až 6 odůvodnění napadeného rozsudku.

4. Odkázal na ust. § 50b odst. 1 věta druhá, bod 2. zákona, ust. § 50u odst. 1, 2 zákona, ust. § 910 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o.z.“), ust. § 913 odst. 1 a 2 o.z., ust. § 921 odst. 1 o.z. a ust. § 922 odst. 1 o.z. O nákladech řízení rozhodl podle ust. § 151 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o.s.ř.“), za použití ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. Uzavřel, že dcera žalovaných [jméno FO] je oprávněnou osobou, jíž je ze strany žalobkyně vyplácen zaopatřovací příspěvek, a její právo na výživné ze strany rodičů tak přešlo na stát. Konstatoval, že je studentkou druhého ročníku denního studia na Integrované střední škole hotelového provozu, obchodu a služeb v Příbrami, obor Kuchař-číšník, přičemž od 21. 9. 2021 do 30. 12. 2023 byla v ústavní výchově. [adresa]. žalované vzal za prokázané, že tato se v minulosti práci vyhýbala a opakovaně byla ve výkonu trestu odnětí svobody. Z regionální statistiky ceny práce a nabídky volných pracovních míst, byť i jen pro osoby se základním vzděláním, a rovněž i z úřední činnosti, vzal za prokázané, že na pracovním trhu je dostatečná nabídka volných pracovních míst, např. v oboru prodavačka, s nabízenou mzdou v rozmezí 20 000 Kč až 29 200 Kč hrubého měsíčně. Dospěl k závěru, že 1. žalované nic nebrání v tom, aby výše uvedené mzdy dosahovala a výživné stanovil ve výši 1 000 Kč měsíčně s tím, že jde o minimální výši kterou je schopna hradit. U 2. žalovaného vzal za zjištěné, že pracuje jako provozní zámečnick s průměrným měsíčním příjmem ve výši 26 195,30 Kč čistého a uzavřel, že je v jeho možnostech hradit výživné ve výši 5 000 Kč měsíčně. Počátek plnění vyživovací povinnosti stanovil ke dni 22. 1. 2024, když od

tohoto dne je dceři žalovaných vyplácen příspěvek na úhradu jejích potřeb, přičemž dlužné výživné (za období leden až říjen 2024) u 1. žalované v celkové výši 10 000 Kč a u 2. žalovaného ve výši 50 000 Kč, umožnil těmto uhradit ve splátkách, ovšem pod ztrátou výhody splátek s tím, že je to bude náležitě motivovat k řádnému plnění dluhu.

5. Proti tomuto rozsudku podal 1. žalovaný včas odvolání a namítal, že výše výživného 5 500 Kč měsíčně je pro něj nepřijatelná a neúměrná vysoká až likvidační, neboť je nucen platit dluhy z minulosti a nájemné. Poukazoval na obtížnou rodinnou situaci, kdy je jeho otcí je 86 let a matce 80 let, bratr je gambler a dcera Natalie je bez zaměstnání. Tvrdil, že sám se léčí s oční vadou a s depresemi a že je rád, že je vůbec schopen chodit do práce. Odvolatel ve svém odvolání uváděl, že již byl odsouzen k placení 1 000 Kč Okresním soudem Praha – západ. Navrhl změnu rozsudku soudu prvního stupně tak, aby bylo výživné stanoveno ve výši 1 500 Kč, jak to ve své žalobě navrhla žalobkyně.

6. Žalobkyně se k odvolání vyjádřila tak, že poukazovala na to, že zletilé [jméno FO] je ode dne 22. 1. 2024 vyplácen zaopatřovací příspěvek a že tato studuje na integrované střední škole hotelového provozu, obchodu a služeb v Příbrami.

7. Žalobkyně a 2. žalovaný se z ústního jednání před odvolacím soudem řádně omluvili a věc byla proto posouzena podle ust. § 101 odst. 3 o.s.ř. za jejich nepřítomnosti.

8. Krajský soud v Praze jako soud odvolací (ust. § 10 odst. 1 o.s.ř.) po zjištění, že odvolání bylo podáno proti nepravomocnému rozsudku okresního soudu oprávněnou osobou (účastníkem řízení) v zákonné lhůtě (ust. § 204 odst. 1 o.s.ř.), že jde o rozhodnutí, proti kterému je odvolání přípustné (ust. § 201 o.s.ř.), a že 2. žalovaným uplatněné skutečnosti lze podřadit pod dovolené odvolací důvody [ust. § 205 odst. 2 písm. g) o.s.ř.], přezkoumal napadený rozsudek soudu prvního stupně v rozsahu uvedeném v ust. § 212, věta první o.s.ř. a ust. § 212a odst. 1 a 3 o.s.ř., tj. v celém rozsahu, tedy přezkoumal i řízení, které vydání napadeného rozhodnutí předcházelo, přihlížel k vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (ust. § 212a odst. 5 o.s.ř.) a provedl důkaz přehledem vyplacených dávek oprávněné osobě [jméno FO] ze dne 5. 3. 2025 (ust. § 213 odst. 4 o.s.ř.), a poté dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.

9. Výroky I. a II., které nebyly odvoláním napadeny, nebyly odvolacím soudem přezkoumávány a nabyly samostatně právní moci (ust. § 206 o.s.ř.) a proto nebyla k odvolacímu soudu předvolávána 1. žalovaná.

10. Odvolací soud shledal, že soud prvního stupně provedl v řízení potřebné dokazování, provedené důkazy správně hodnotil, zjistil z nich správné skutečnosti a na jejich základě dospěl ke správným závěrům o skutkovém stavu věci. Odvolací soud při svých závěrech o skutkovém stavu věci proto vychází z výsledků dokazování soudu prvního stupně tak, jak je ve svém rozsudku správně popsal, a pro stručnost na jeho rozsudek v těchto částech zcela odkazuje. Postupuje tak v souladu s usnesením Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Cdo 3450/2011 ze dne 16. 11. 2011, podle něhož vychází-li potvrzující rozhodnutí odvolacího soudu ve věci samé z týchž skutkových a právních závěrů jako rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé, pak se požadavkům kladeným na obsah odůvodnění takového rozhodnutí odvolacího soudu ust. § 157 odst. 2 o.s.ř. nikterak neprotiví, jestliže odvolací soud (byť i v reakci na námítky odvolatele) omezí své závěry na prosté přitakání správnosti skutkových závěrů a právního posouzení věci soudem prvního stupně. To je dáno charakterem (postavením) odvolacího soudu, jenž plní roli přezkumné instance a nebuduje svá rozhodnutí „na zelené louce“ a bez vazby na argumentaci soudu prvního stupně.

11. Skutkové závěry soudu prvního stupně jsou tedy správné, odvolací soud je sdílí, na rozdíl od části závěrů právních, v souladu s výše citovaným usnesením Nejvyššího soudu ČR v podrobnostech odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku a dále k věci, se zřetelem k odvolacím námitkám, dodává:

12. Podle ust. § 50b odst. 1 písm. a) věta druhá, bodu 2. zákona má zletilá nebo plně svéprávná fyzická osoba nárok na zaopatřovací příspěvek za kalendářní měsíc, pokud tato fyzická osoba, není-li dále stanoveno jinak, byla do dne nabytí zletilosti nebo do dne nabytí plné svéprávnosti svěřena do pěstounské péče podle ust. § 47a odst. 1 písm. a) nebo jí byla nařízena ústavní výchova podle občanského zákoníku včetně svěřením do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc podle ust. § 971 odst. 2 o.z. a tato péče trvala nepřetržitě po dobu alespoň tří let, které bezprostředně předcházely dni nabytí její zletilosti nebo dni nabytí její plné svéprávnosti, pokud pěstounská péče nebyla zprostředkována orgány sociálně-právní ochrany, dvanácti měsíců, které bezprostředně předcházely dni nabytí její zletilosti nebo dni nabytí její plné svéprávnosti, šlo-li o pěstounskou péči zprostředkovanou podle tohoto zákona nebo o nařízenou ústavní výchovu podle občanského zákoníku.

13. Podle ust. § 50u odst. 1, 2 zákona, náleží-li mladému dospělému zaopatřovací příspěvek podle ust. § 50b odst. 1, přechází právo mladého dospělého na výživné na Českou republiku. Je-li výživné vyšší než zaopatřovací příspěvek, náleží rozdíl mladému dospělému. Podle odst. 2 je-li mladému dospělému přiznán a vyplácen zaopatřovací příspěvek podle ust. § 50b, podá krajská pobočka Úřadu práce, která poskytuje zaopatřovací příspěvek, návrh soudu na stanovení výživného pro tohoto mladého dospělého, nebylo-li stanoveno nebo vykonatelně ujednáno dříve anebo neexistuje-li soudem neschválená dohoda o výši výživného. Pokud povinná fyzická osoba neplatí stanovené nebo vykonatelně ujednané výživné, podá krajská pobočka Úřadu práce návrh na výkon rozhodnutí nebo exekuce.

14. Podle ust. § 910 odst. 1 o.z. mají předci a potomci vzájemnou vyživovací povinnost.

15. Podle ust. § 911 o.z. lze výživné přiznat, jestliže oprávněný není schopen sám se živit.

16. Podle ust. § 913 odst. 1 o.z. jsou pro určení rozsahu výživného rozhodné odůvodněné potřeby oprávněného a jeho majetkové poměry, jakož i schopnosti, možnosti a majetkové poměry povinného. Podle odst. 2 je při hodnocení schopností, možností a majetkových poměrů povinného třeba také zkoumat, zda se povinný nevzdal bez důležitého důvodu výhodnějšího zaměstnání či výdělečné činnosti nebo majetkového prospěchu, popřípadě zda nepodstupuje nepřiměřená majetková rizika. Dále je třeba přihlídnout k tomu, že povinný o oprávněného osobně pečuje, a k míře, v jaké tak činí; přihlídně se popřípadě i k péči o rodinnou domácnost.

17. Podle ust. § 914 o.z. je-li více osob povinných, které mají vůči oprávněnému stejné postavení, odpovídá rozsah vyživovací povinnosti každé z nich poměru jejich majetkových poměrů, schopností a možností k majetkovým poměrům, schopnostem a možnostem ostatních.

18. Podle ust. § 915 odst. 1 o.z. má být životní úroveň dítěte zásadně shodná s životní úrovní rodičů. Toto hledisko předchází hledisku odůvodněných potřeb dítěte.

19. S ohledem na tuto věc odvolací soud připomíná, že podle ust. § 50u věta první zákona dochází u zletilého dítěte k přechodu práva na výživné na stát. Zákon však oproti smluvnímu postoupení pohledávky (ust. § 1882 o.z.) neřeší otázku oznámení přechodu pohledávky dlužníkovi, tedy rodičům. Nežádá tedy rodiče o přechodu pohledávky (zákonné cesi pohledávky) neví, buď z toho důvodu, že neznají příslušnou právní úpravu, nebo že se o přiznání zaopatřovacího příspěvku nedozví, nebo v kombinaci obou důvodů.

20. Jeden z možných výkladů je, že neznalost zákona neomlouvá a dlužník se nemůže zprostit plnění původnímu věřiteli. Byť platí, že neznalost zákona neomlouvá, je nutno uvést, že k přechodu dochází v dané věci ze zákona v důsledku jednání žalobkyně, která jednak rovněž zná právní předpisy v jejím odvětví, jednak přiznává zaopatřovací příspěvek a je jí znám okamžik, kdy k přechodu došlo. Rovněž má povědomí o trvání jejího nároku po dobu výplaty příspěvku. Oproti tomu rodič není účastníkem řízení o zaopatřovacím příspěvku a o přiznání zaopatřovacího příspěvku nemusí vůbec vědět. Pak však nejde u rodiče jen o neznalost zákona, ale neznalost právní skutečnosti, se kterou zákon přechod práva spojuje. Spravedlivému

uspořádání práv a povinností soukromoprávních vztahů pak neodpovídá, aby rodič platil výživné de facto dvakrát a poté žaloval dítě o vrácení bezdůvodného obohacení (shodně např. rozsudek Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 71 Co 144/2024 ze dne 9. 9. 2024).

21. Dále je nutno uvést, že soud prvního stupně správně zjistil, že rozsudkem Okresního soudu Praha – západ č.j. 25 P 144/2016 – 414 ze dne 30. 10. 2023, který nabyl právní moci dne 28. 1. 2024, byla nad nezletilou [jméno FO], prodloužena ústavní výchova do dne 30. 12. 2023 a že jí je, na základě rozhodnutí žalobkyně č.j. 35370/24/BE ze dne 1. 3. 2024, s účinností ode dne 22. 1. 2024 poskytován zaopatřovací příspěvek podle ust. § 50b, ust. § 50e a ust. § 50g zákona ve výši 17 250 Kč.

22. Odvolací soud připomíná, že zaopatřovací příspěvek je forma finanční podpory pro mladé dospělé odcházející z náhradní rodinné (pěstounské a poručenské) péče nebo ústavní výchovy. Slouží k podpoře dětí, respektive mladých dospělých, znevýhodněných tím, že prošli náhradní péčí – vychovávali je pěstouni nebo byli vychováváni v ústavním zařízení. Naopak není určen osobám svěřeným před nabytím zletilosti do péče jiné fyzické osoby (svěřeníectví) nebo jimž byla uložena ochranná výchova. Mladý dospělý je svéprávná, nejčastěji zletilá osoba do šestadvaceti let, která jako dítě vyrůstala v náhradní péči a splňuje všechny ostatní podmínky a předpoklady pro vyplácení sociální dávky – zaopatřovacího příspěvku. Zaopatřovací příspěvek byl zaveden novelou zákona o sociálně právní ochraně dětí od ledna 2022. Zaopatřovací příspěvek je opakující dávka, která činí 17 250 Kč měsíčně a může být vyplácena nejdéle do 26 let věku nezaopatřeného mladého dospělého. Jestliže se mladému dospělému vyplácí důchod z důchodového pojištění, náleží mu zaopatřovací příspěvek opakovaný, jen je-li vyšší, a to ve výši rozdílu mezi zaopatřovacím příspěvkem a důchodem. Nárok na zaopatřovací příspěvek opakující se má zletilá nebo plně svéprávná fyzická osoba za podmínky, daných v ust. § 50b odst. 1 zákona.

23. Bez ohledu na to, že je zletilé [jméno FO] tento příspěvek vyplácen, má právo na výživné od svých rodičů, kteří mají povinnost hradit je prostřednictvím žalobkyně, jak již bylo shora uvedeno.

24. S ohledem na výše citovaná zákonná ustanovení občanského zákoníku odvolací soud připomíná, že je prvotní povinností obou rodičů přispívat na výživu svých dětí, a to podle svých schopností, možností a majetkových poměrů. Tato povinnost spočívá v tom, že každý z rodičů musí vyvinout co největší možnou snahu zajistit své potomky.

25. Vyživovací povinnost mají tedy oba rodiče, ale zákon jim neukládá povinnost plnit výživné společně a nerozdílně nebo rovným dílem. Každý z rodičů má povinnost platit výživné na dítě sám za sebe takovým dílem, jaký odpovídá jeho možnostem, schopnostem a majetkovým poměrům ve vztahu k možnostem, schopnostem a majetkovým poměrům druhého rodiče.

26. Při určování rozsahu vyživovací povinnosti k dětem (tedy i zletilým) je třeba mít na zřeteli, že zajištění této výživy se týká nejen výživy ve vlastním slova smyslu, ale všech nezbytných potřeb pro život kulturního člověka. Proto je potřebné, aby rodiče poskytovali podle svých schopností a možností tolik prostředků na výživu dětí, aby z nich byly uspokojené osobní potřeby dítěte, jak pokud jde o výživu, tak i o potřeby na prohlubování vzdělání, rozvoj zájmů a zálib, na přípravu na povolání apod.

27. Lze tedy uzavřít, že smyslem výše citovaných zákonných ustanovení je především to, že výživným mají být uspokojeny všechny životní potřeby toho, komu má být toto poskytováno. Výživným je totiž nutno rozumět souhrn prostředků nutných pro opatrování všech životních potřeb pro všestranný rozvoj vyživovaného po stránce fyzické i duševní, tedy nikoli pouze nějaké prostředky sloužící toliko k opatrování výživy ve vlastním slova smyslu.

28. Rozsah vyživovací povinnosti je dán možnostmi, schopnostmi a majetkovými poměry povinného a odůvodněnými potřebami oprávněného, a to odlišně podle jednotlivých druhů vyživovací povinnosti. Zákonný rozsah vyživovací povinnosti rodičů k dětem je dán zásadně

kritériem shodné životní úrovně. Dítě má právo podílet se na životní úrovni svých rodičů, výživné tedy nemá mít spotřební charakter (srov. ust. § 915 odst. 1 věta první o.z.) s tím, že hledisko shodné životní úrovně předchází hledisku odůvodněnosti potřeb (srov. ust. § 915 odst. 1 věta druhá o.z.), když za odůvodněnou lze považovat také tvorbu úspor (srov. ust. § 917 o.z.). V žádném případě ale není možno přistoupit na to, že pokud má vyživující rodič více vyživovaných potomků, že se nebude snažit vyživovat je v co největším možném rozsahu, tedy že se musí snažit (jako správný rodič) získat co nejvíce finančních prostředků. Je třeba vycházet z toho, že „dítě si svého rodiče nevybírá, ale že rodič sám a svobodně rozhoduje o tom, kolik bude mít dětí“.

29. Míra potřeb dítěte je závislá na různých faktorech, zejm. na věku, zdravotním stavu, způsobu přípravy na budoucí povolání, zálibách a zájmech, skutečnosti, zda dítě žije s jedním z rodičů či nikoli.

30. Jakkoli platí, že dosažení zletilosti dítěte nemá pro trvání vyživovací povinnosti hmotněprávní význam, je odlišná situace u nezletilého dítěte, které je, s ohledem na stupeň svého fyzického a psychického vývoje, zcela či převážně odkázáno na svoje rodiče, a dítěte zletilého, u něhož by mělo obecně platit, že bude vyvíjet přiměřené úsilí k tomu, aby se uživilo samo, pokud se však nevyskytnou okolnosti (další vzdělání, příprava na budoucí povolání), které tomu zcela nebo částečně brání. Nadto u osob zletilých (na rozdíl od mladších dětí) lze již očekávat, že mají alespoň v základních rysech jasno, kam směřují, o co v životě chtějí usilovat a jaké vzdělání je k dosažení tohoto cíle potřebné (srov. bod 24 a 25 nálezu sp. zn. II. ÚS 2121/14 ze dne [datum]).

31. V tomto případě [jméno FO], která je zletilou dcerou žalovaných, řádně studuje na výše specifikované střední škole, kde se připravuje na budoucí povolání a je tedy logické, že není schopna se sama živit a proto trvá vyživovací povinnost obou rodičů vůči ní.

32. Odvolací soud se ztotožňuje s argumentací 2. žalovaného, který poukazoval na skutečnost, že žalobkyně navrhovala určit výživné toliko ve výši 1 500 Kč měsíčně. Nelze totiž přehlédnout, že v projednávané věci nejde o opatrovnícké řízení, ovládané zásadou vyšetřovací, ale vzhledem k věku [jméno FO] se jedná o řízení sporné, které je ovládáno zásadou projednací. Pokud tedy žalobkyně navrhla, aby byla 2. žalovanému určena vyživovací povinnost ve výši 1 500 Kč měsíčně, byl soud prvního stupně vázán tímto žalobním petitem podle ust. § 79 odst. 1 o.s.ř., který byl povinen vyčerpat a nesměl jej překročit - nejednalo se totiž o žádnou z výjimek vyjmenovaných v ust. § 153 odst. 2 o.s.ř.

33. Protože prvostupňový soud dostatečně zjistil všechny podstatné okolnosti, které jsou významné pro posouzení možností, schopností a majetkových poměrů 2. žalovaného, jakož i pro posouzení odůvodněných potřeb [jméno FO], odvolací soud má, s ohledem na poměry 2. žalovaného, popsané v odst. 10 odůvodnění napadeného rozsudku, za to, že odpovídající výživné je skutečně v navržené výši 1 500 Kč měsíčně.

34. Odvolací soud tedy neměl jinou možnost, než napadený výrok III. prvostupňového soudu změnit částečně podle ust. § 220 odst. 1 písm. a) o.s.ř. tak, že výživné činí toliko 1 500 Kč, jinak jej podle ust. § 219 o.s.ř. jako věcně správný potvrdil, když dále rozhodl i tzv. negativním měnícím rozhodnutím tak, že se o výživném ve výši 3 500 Kč (tedy nad rámec žalobkyní navržené částky 1 500 Kč) nerozhoduje.

35. Vzhledem k tomu, že výživné bylo stanoveno zpětně od 22. 1. 2024, vznikl na výživném 2. žalovanému dluh za období od tohoto data do 28. 2. 2025 a dlužné výživné tedy činí 21 000 Kč, tj. 14x 1 500 Kč. V této části byl tedy tento výrok podle ust. § 220 odst. 1 písm. b) změněn, ve zbývajícím byl jako správný potvrzen podle ust. § 219 o.s.ř., tedy v části, která se týká možnosti zaplatit dluh po 500 Kč, pod ztrátou jejich výhody, a v části, kterou bylo určeno místo k plnění.

36. O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle ust. § 224 odst. 1 o.s.ř. a ust. § 142 odst. 1 o.s.ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není dovolání přípustné.

Praha 12. března 2025

JUDr. Hana Lojkásková
předsedkyně senátu